

REFERAT Teknik- og Miljøudvalget d. 19-09-2022

Mødedato Mandag d. 19. september 2022 kl. 14:30

Mødested Byrådssalen - ekstraordinært møde

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
NT's forslag til budget 2023-2026.....	5
Udmøntning af vurderingskriterier for VE-projekter.....	10

Punkt 190: Godkendelse af dagsorden

00.22.02-G01-5-21

Punktoplysninger

Sagsnr.: 00.22.02-G01-5-21

Sagsbeh.: Ole Helk

Resume

Godkendelse af dagsorden er et fast punkt på møderne i Teknik- og Miljøudvalget.

Baggrund

Godkendelse af dagsorden.

Forventet konsekvens

Ingen bemærkninger.

Organisering og kommunikation

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Økonomi

Udgiftsneutral.

Procesplan

Ingen bemærkninger.

Sagen afgøres i

Teknik- og Miljøudvalget.

Administrationen indstiller

- at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Fraværende: Henrik Dalgaard, Rasmus Vetter

Godkendt.

Punkt 191: NT's forslag til budget 2023-2026

13.05.12-Ø00-2-22

Punktoplysninger

Sagsnr.:

13.05.12-Ø00-2-22

Sagsbeh.: Per Larsen

Resume

Behandling af NT's forslag til budget for 2023-2026 og de afledte økonomiske konsekvenser for Vesthimmerlands Kommune, herunder forelæggelse af muligheder for at bringe Vesthimmerlands Kommunes driftstilskud til NT busdrift i bedre balance med det fremskrevne budget til kollektiv trafik.

Baggrund

NT har den 30. juni 2022 fremsendt forslag til budget 2023 og overslagsår 2024-2026 til høring. Budgetforslaget og NT's følgebrev er vedlagt som bilag.

Forslaget indeholder bl.a. oplysninger om størrelsen af driftstilskud til den lokale busstrafik, som kommunerne forudsættes at indbetale.

Den aktuelt markant stigende inflation og specielt de voldsomt stigende energipriser sætter deres meget tydelige aftryk på NT's budgetforslag for 2023. De stigende priser på diesel, biobrændstof, el og gas forøger i sig selv omkostningerne til driften af den kollektive trafik med mere end 11 % i vedlagte budgetforslag i forhold til niveauet i Budget 2022. NT's økonomi er selvsagt prisfølsom over for så markante konjunkturudsving, hvorfor NT anbefaler de nordjyske kommuner og Region Nordjylland at være opmærksomme på dette forhold til bl.a. midtvejsreguleringerne i 2022 og 2023.

For det andet sætter efterveerne fra COVID-19 fortsat præg på økonomien i den kollektive trafik. I Nordjylland er passagererne dog begyndt at finde vej tilbage i busser, tog og flextrafik. NT har derfor en forventning om, at indvirkningen vil være mindre i 2023, og det er NT's ambition - og budgetforudsætning - i 2023 at have passagertallet tilbage på niveauet fra før COVID-19.

Trafikstyrelsen har til 2023 udmeldt et takststigningsloft på 4,9 %. Dette loft har NT forudsat udnyttet fuldt ud. Samtidigt har NT forudsat, at takststigningen ikke får negativ effekt på passagertallet.

Forventet konsekvens

I følge NT's budgetforslag stiger Vesthimmerlands Kommune á conto tilskud til lokal busdrift fra 17,276 mio. kr. i 2022 til 19,670 mio. kr. i 2023 og 19,622 mio. kr. de følgende år. Den samlede økonomiske budgetudfordring for politikområdet kollektiv trafik er dermed på gennemsnitligt ca. 1,55 mio. kr. pr. år før et eventuel forhøjet driftstilskud til Hvalpsund-Sundsøre færgeriet - se også afsnittet Økonomi nedenfor.

Den af NT varslede kraftige stigning i driftstilskuddet til lokal busstrafik i bl.a. Vesthimmerlands Kommune kan begrænses ved at reducere i den ikke-lovpligtige NT-buskørsel. Kommunerne har frem til 16. november til at indmelde sådanne servicereduktioner.

Af den nuværende udførte buskørsel for kommunen kan følgende kørsel kategoriseres som ikke direkte nødvendig:

- Hjemkørsler fra skoler på tidspunkter, hvor der ikke er en ringe-ud-tid - herunder sene eftermiddagsafgange, der alene fungerer som "til-/frabringerute" i.f.m. omstigning til/fra andre busruter. De aktuelle ruters funktion som "til- og frabringerute" vil i det store hele kunne erstattes af NT Plustur.
- Aften- og weekendkørsel. Rute 111, der kører Løgstør-Ranum-Overlade-V. Hornum-Farsø-Aars er den eneste kommunalt finansierede rute, der har aften- og weekend-betjening. Udgiften til dette er ca. 0,9 mio. kr. pr. år. Det skal her bemærkes, at de andre ruter, der - med regional finansiering - kører mellem kommunens hovedbyer også har aften- og weekend-betjening.
- Kørsel i sommer og ferieperioder. Administrationen har p.t. ikke data på passager-mængderne, men har aftalt med NT, at NT følger op på dette.

Dernæst vil kørsel i mindre omfang kunne reduceres ved at stramme på nuværende serviceniveau i.f.m. befordring af folkeskoleelever:

- Forhøje loftet for kørselsberettigedes maximale køretid i bus (p.t. 60 min. pr. vej)
- Forhøje maximal tilladt afstand til stoppested (1,25 km / 3 km / 3,5 km / 4,5 km afhængig af klassetrin)
- Skærpe kravene til skolerne om tilpasning af ringe-tider, så antallet af hjemkørsler reduceres - f.eks. til maksimalt to pr. dag

Hvis udgiften til bustrafikken skal bringes i balance alene ved reduktioner i buskørslen, vil praktisk talt næsten al ikke-lovpligtig kørsel skulle ophøre. Dette ville få betydelige konsekvenser for passagerer til ungdomsuddannelserne i Aars, men også andre der bruger bus som alternativ til bil. Det skal i den forbindelse nævnes, at 25% af alle husstande i Vesthimmerlands Kommune (i følge Danmarks Statistik) i 2019 ikke havde egen bil.

Administrationen foreslår, at administrationen i samarbejde med NT frembringer forslag til reduktion af driftstilskuddet til buskørsel med en andel af de nævnte ca. 1,55 mio. kr. - f.eks. 0,75 mio. kr. og at den resterende budgetmanko på gennemsnitligt 0,8 mio. kr. pr. i budgetperioden bringes videre som driftsønske til budgetforhandlingerne.

Administrationen har ikke indsigelser til NT's budget, men skal dog bemærke, at NT's forudsætninger om passagerudviklingen - og de deraf afledte skøn for indtægter - synes forholdsvis optimistiske.

Organisering og kommunikation

Der foreslås igangsat et arbejde med at finde forslag til reduktioner på buskørslen - se også Procesplan nedenfor.

Lovgrundlag

Lov om trafikselskaber.

Bekendtgørelse om befordring af elever i folkeskolen.

Økonomi

Fremskrevet budget til den kollektive busstrafik (inkl. udgifter til NT Flextur og NT Plustur) udgør 18,18 mio. kr. fra og med 2023.

På baggrund af det udsendte budgetforslag fra NT vil der i 2023 være en budgetmanko på 1,178 mio. kr. i 2023, 1,843 mio. kr. i 2024 og 1,471 mio. kr. i 2025 og 2026.

Hertil kommer budgetmanko på konto for tilskud til færgetrafik, der også er påvirket af især de stigende priser på brændstof:

- Rønbjerg-Livø overfarten: overslagsmæssigt ca. 0,07 mio. kr. pr. år afledt af prisindeksering af færgeoperatørens vederlag.
- Hvalpsund-Sundsøre færgeriet: færgebestyrelsen har i møde 3. august 2022 genbehandlet budgetforslag til ejerkommunerne. Færgeselskabet har som følge af tilsvarende prisstigninger indstillet takststigninger og en forhøjelse af driftstilskuddet fra kommunerne. Se særskilt punkt på indeværende dagsorden.

Den samlede økonomiske budgetudfordring for den kollektive trafik er dermed på gennemsnitligt ca. 1,55 mio. kr. pr. år før et eventuel forhøjet driftstilskud til Hvalpsund-Sundsøre færgeriet.

I NT's kontrakter med busvognmændene er der indsat loft for, hvor meget den aftalte kørsel maksimalt kan reduceres med fra et år til det næste. Dette loft er i de fleste kontrakter på 7,5% fra år til år og maksimalt 20% i alt over kontraktens løbetid. Beregnet ud fra denne procentsats, vil Vesthimmerlands Kommune maksimalt kunne afbestille kørsel til en værdi af ca. 1,442 mio. kr. fra f.eks. 2022 til 2023.

Procesplan

Følgende forslag til procesplan er baseret på, at det overordnede serviceniveau for den kollektive busstrafik tidligere har været fastsat af Byrådet:

- 1. juli til 30. september 2022; Høringsperiode for NT's budgetforslag.
- Medio august til medio september; administrationen udarbejder i samarbejde med NT konkrete forslag til reduktioner i busbetjening, sådan at forslagene vil være til rådighed for Byrådets prioriteringsseminar den 22. og 23. september 2022. På prioriteringsseminaret fastlægges det endelige omfang af reduktioner.
- Oktober 2022; Teknik- og Miljøudvalget samt Børne- og Familieudvalget behandler de konkrete forslag til reduktioner i busbetjening.
- 27. oktober 2022; Byrådet behandler endelige forslag til reduktioner.
- 16. november 2022; Frist for indmelding af kommunale og regionale justeringer til eget serviceniveau, der alene resulterer i justerede lokale budgetter.
- 2. december 2022; Budgettet behandles og godkendes på NT's bestyrelsesmøde.

Sagen afgøres i

Byrådet via Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget.

Administrationen indstiller

- at der igangsættes et arbejde med at frembringe forslag til reduktioner i den lokalt finansierede NT-buskørsel til en værdi af netto 0,75 mio. kr. årligt, og
- at Teknik- og Miljøudvalget til de videre budgetforhandlinger fremsætter ønske om en forhøjelse af driftsrammen til kollektiv trafik med gennemsnitligt 0,8 mio. kr. pr. år i budgetperioden ekskl. et eventuelt forhøjet driftstilskud til Hvalpsund-Sundsøre færgeriet.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget, 10. august 2022, pkt. 143:

Punktet udsættes, da der ønskes en nærmere analyse af buskørslen.

Supplerende sagsfremstilling:

Administrationen vil på mødet redegøre nærmere for den opståede budgetmanko og dernæst hvilke håndtag, der kan benyttes for at få kommunens udgift ned.

Indstilling:

- at udvalget træffer beslutning om i hvilket omfang budgetmankoen på gennemsnitligt ca. 1,5 mio. kr. årligt skal søges dækket via fremsættelse af ønske om udvidet driftsramme henholdsvis i hvilket omfang, mankoen skal søges nedbragt ved reduktioner i den lokalt finansierede NT-buskørsel.

Beslutning fra Teknik- og Miljøudvalget, 29. august 2022, pkt. 168:

Udvalget besluttede, at administrationen skal fremkomme med forslag til en bruttoreduktion på 1,8 mio. kr. Forslaget skal tage udgangspunkt i udvalgets bemærkninger på mødet, og at ruterne der ikke var prissat medtages (rute 111, 68, 110, 112 og 113).

Udvalget bemærker, at der som minimum skal være en morgenkørsel til skole og 2 afgang om eftermiddagen. Til udvalgets behandling skal passagertallet også være oplyst.

Supplerende sagsfremstilling:

Administrationen har i samarbejde med NT udarbejdet et notat med forslag til reduktioner i den lokale NT bustrafik. Til forslagene er knyttet oplysninger om sparede kørselsudgifter, forventede tab af passagerindtægter og forventede ændringer i andre afledte udgifter. Videre er oplyst om berørte passagergrupper og herunder hvor mange passagerer, der forventes berørt af de enkelte forslag til reduktioner.

Notatet omhandler også i hvilken takt reduktionerne kan gennemføres under hensyntagen til NT's proces for udarbejdelse af køreplaner samt bestemmelser i NT's kontrakter med busvognmændene.

Sammen med notatet er vedlagt specifikation af de enkelte forslag til reduktioner (bilag B) samt et kort, der viser forløb af NT-busruter i kommunen (bilag B).

Beslutning

Fraværende: Henrik Dalgaard, Rasmis Vetter

Teknik- og Miljøudvalget besluttede, at der til budgetseminaret fremkommer et nyt udspil ud fra tilkendegivelserne på mødet.

Bilag

Notat_Potentielle besparelser

Rutekort_Vesthimmerlands Kommune

Reduktionsmuligheder kørsel (bilag B)

NT Budgetforslag 2023.pdf

Følgrebrev vedr. NT Budgetforslag 2023.pdf

Punkt 192: Udmøntning af vurderingskriterier for VE-projekter

01.02.00-P00-3-22

Punktoplysninger

Sagsnr.: 01.02.00-P00-3-22

Sagsbeh.: Ole Helk / Torben Mungaard Frandsen

Resume

Verden og tingenes vilkår forandrer sig hele tiden hvad angår energiforsyning og grøn omstilling. Administrationen mærker stor interesse for etablering af projekter i Vesthimmerlands Kommune og Økonomiudvalget/Teknik og Miljøudvalget skal tage stilling til, hvorledes administrative ressourcers anvendelse skal prioriteres i forhold til de udstukne retningslinjer for prioritering af VE projekter.

Baggrund

Byrådet godkendte den 25. august vurderingskriterier for VE projekter. Vurderingskriterierne blev udarbejdet som grundlag for Byrådets prioritering af VE anlæg.

Kriterierne udarbejdedes på baggrund af Byrådets beslutning den 16. juni 2022 i forbindelse med konkret henvendelse om etablering af industripark i Vesthimmerlands Kommune, hvor Byrådet besluttede, at andre lignende projekter med samme vilkår og tilbud også vil blive prioriteret.

Kriterierne tager ikke højde for den tilgang af ansøgninger, der p.t. foreligger og forventes at foreligge i den nærmeste fremtid.

Siden invasionen i Ukraine er forsyningsstrukturer og forsyningskilder blevet til nationale sikkerhedspolitiske spørgsmål. Som en del heraf, er fokus på Vedvarende Energianlæg (VE) steget markant og Administrationen mødes i stigende grad af interesse for at etablere primært vindmøller og solceller i Vesthimmerlands Kommune.

I forbindelse med vedtagelsen af kommuneplanen den 16. december 2021 besluttedes, at forslag om mulighederne for placering af en energipark, som kan omsætte og lagre grønenergi undersøgt i den kommende planperiode godkendt som en del af kommuneplanen.

Hidtil har projekter alt overvejende været vurderet i forhold til landskabelige, miljø- og planmæssige hensyn. Sidenhen er der begyndende konkrete henvendelser om etablering af komplette energilandskaber og endeligt er der vedtaget 10 Vurderingskriterier for etablering af VE-projekter i Vesthimmerlands Kommune.

Administrativt kan det ikke lade sig gøre, at gennemføre alle projekter på en og samme gang, hvorfor det er nødvendigt med en prioritering.

Samtidigt vurderer Administrationen, at udviklingen omkring VE-anlæg stadig er i rivende udvikling og lokalbefolkningens fokus på, hvilke direkte værdier anlæggene bidrager dem, er stigende i forhold til tidligere, hvor det mere handlede om at minimere negative påvirkninger. Foruden konkrete henvendelser om etablering af energilandskaber og regeringens ønske om at udpege 10-15 af disse på nationalt niveau, så er der samtidigt opstået muligheder for at lave energifællesskaber mellem kommune, borgere og de mindste SMV'er.

Økonomiudvalget har netop igangsat en undersøgelse af, hvorledes energifællesskaber kan etableres i kommunen, her tænkes på organisering, økonomi, ejerforhold og deltagende borgere og virksomheder. I forbindelse med ansøgning om etablering af VE anlæg forventes det derfor, at ansøger skal stille en dele af vindmøllerne og/eller solcellerne til rådighed for energifællesskabet ved salg af disse anlæg.

Det er ikke givet, at vi i dag kender omfanget af den ene, anden eller tredje type af VE-anlæg og da det samtidigt er nødvendigt at prioritere i forhold til de administrative ressourcer, så foreslår administration, at dette benyttes til at tage bestik af situationen og vurdere ansøgningerne i et bredere perspektiv.

Forventet konsekvens

På baggrund af ovennævnte foreslår administrationen derfor, at projekter som er undervejs i ansøgningsfasen puljes til politisk vurdering, således at beslutninger om at imødekomme eller ej de konkrete anlæg, tages og ses i en større sammenhæng.

Foruden ovennævnte baggrund, så er det også således, at de VE-ansøgninger som vi ser i dag og måske i kommende fremtid, har så store volumener, at deres indflydelse på det samlede landskabsbillede, gør at de ikke bør vurderes alene i forhold til deres nærområde, men i en bredere og samlet kontekst. Dels handler dette om at se landskabet og dermed kommunen i en helhed, men i høj grad også at tage vare på de mange andre krydspresende interesser – herunder borgernes interesse og forståelse af, at have gode rammer at leve og bo i.

Med vedtagelsen af Kommuneplanen blev det indført og besluttet, at Vesthimmerlands Kommune vil fremme etableringen af energilandskaber.

Administrationen foreslår derfor, at der prioriteres således, at:

1. Ansøgninger for anlæg der udgør et samlet og integreret energilandskab sagsbehandles ved modtagelse.
2. Ansøgninger om Energifællesskaber sagsbehandles ved modtagelse.
3. Ansøgninger for anlæg som enten udgøres af enten vindmøller eller solceller eller en kombination heraf, puljes og prioriteres politisk i 2. kvartal 2023

Organisering og kommunikation

Ingen bemærkninger.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Økonomi

Udgiftsneutral.

Procesplan

Ingen bemærkninger.

Sagen afgøres i

Økonomiudvalget via Teknik- og Miljøudvalget.

Administrationen indstiller

- at ansøgninger for VE-anlæg der udgør et samlet og integreret energilandskab sagsbehandles ved modtagelse.
- at ansøgninger om energifællesskaber sagsbehandles ved modtagelse, da disse anlæg er vokset op af lokal interesse og med 100% fokus på lokal værdiskabelse
- at ansøgninger for VE-anlæg som enten udgøres af enten vindmøller eller solceller eller en kombination heraf, puljes og prioriteres politisk i 2. kvartal 2023

Beslutning

Fraværende: Henrik Dalgaard, Rasmus Vetter

Teknik- og Miljøudvalget anbefaler administrationens indstilling med følgende bemærkninger,

- at der med energilandskaber menes energipark i henhold til kommuneplanens ordlyd.
- at de VE-anlæg der skal politisk behandles i 2. kvartal 2023 ikke hermed nødvendigvis nyder fremme.